

Belang van taal bij overstap mbo - hbo

Workshop conferentie Steunpunt taal en rekenen mbo
9 december 2015

Hella Kroon h.kroon@aps.nl

Alie Kammenga a.kammenga@aps.nl

maak alvast verbinding met internet ...

Roodkapje

Wie kent het sprookje van Roodkapje?

Vragen

1. Waar ontmoette Roodkapje de wolf?
2. Vertel in eigen woorden wat een kapje is?
3. Wat voor soort meisje was roodkapje?
4. Welke delen van het verhaal zouden werkelijk gebeurd kunnen zijn?
5. Waarvoor waren volgens de wolf zijn grote oren?
6. Maak een stripverhaal waarin een deel afwijkt van het sprookje.
7. Wat denk je zou de wolf gedaan hebben wanneer grootmoeder niet ziek zou zijn geweest?
8. In welk opzicht is de moeder van roodkapje hetzelfde als je eigen moeder? In welke opzichten is ze anders?

Diepgang

Welke vraag vind je geschikt voor 3F+?
Welke leeractiviteit stimuleer je met die vraag?

3F+ op Zadkine / Albeda

- Uitdaging bieden voor studenten die al op niveau 3F binnenkomen
- Kwaliteitsplan: ontwikkelen excellentieprogramma's binnen opleidingen
- Herziening KD: keuzedelen 3F en keuzedeel doorstroom naar hbo

HBO vaardigheden taal

bronnen: Nieuwsbrief doorstroom mbo-hbo jan. 2014, Vaart met taalvaardigheid. Nederlands in het hoger onderwijs (Taalunie 2015), HBO-vaardigheden in beeld (Hogeschool Rotterdam)

- Onderzoek doen: kritisch raadplegen en verwerken van bronnen
- Lezen van veel en lange teksten
- Structuur teksten doorgronden
- Rapporteren
- Aantekeningen maken
- Correct formuleren
- Voorbereiding hbo instroomtoets
- Reflecteren, ook op eigen taalgebruik
- Uitdaging! Complexe, grote opdrachten

Meer algemeen:

Taalvaardigheid en denkvaardigheid gaan gelijk op:

- Kritisch denken
- Probleemoplossend vermogen
- Creativiteit

Academische taalvaardigheden zoals:

het vermogen om verbanden te leggen, informatie te ordenen, logisch te redeneren.

Ook andere (receptieve en productieve) taalvaardigheden: lezen, luisteren en spreken.

Twee vragen

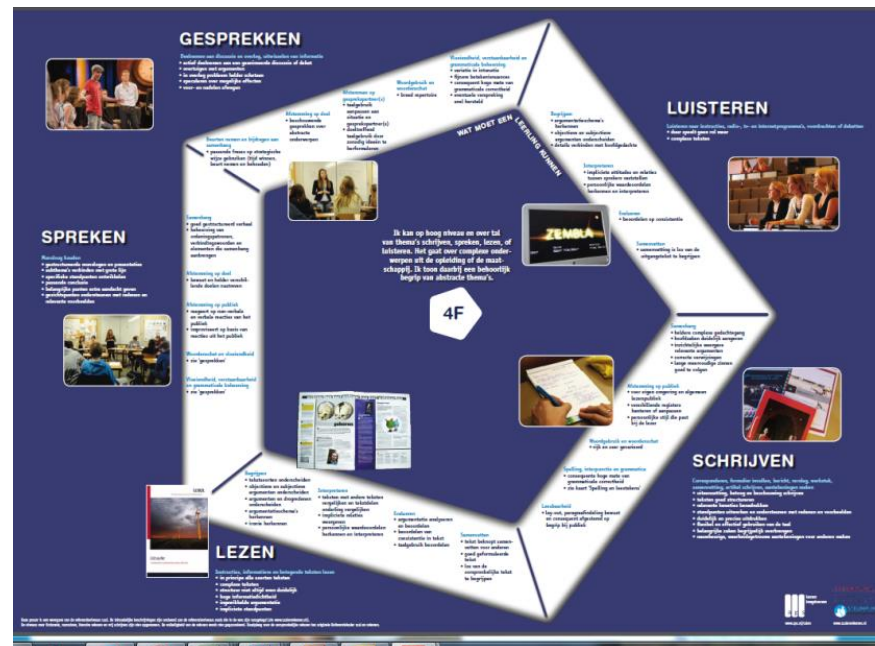
1. Voor wie les geeft aan leerlingen die al niveau 3F hebben: wat lukt u goed?
2. Het zou mooi zijn als deze workshop me oplevert: Vul in op <http://answergarden.ch/view/235081> (maximaal 20 tekens, meerdere malen invullen mogelijk)

Inspiratie voor programma 3F+

1. 3F+ waar hebben we het over?

Bekijk voor een van de domeinen het schema 1F-4F: wat zijn globaal de verschillen tussen 3F en 4F?

Het referentiekader

- 3F Lezen

Begrijpt en herkent relaties als oorzaak-gevolg, middel-doel, opsomming e.d.

Maakt onderscheid tussen hoofd- en bijzaken, meningen en feiten.

Maakt onderscheid tussen standpunt en argument.

Maakt onderscheid tussen drogreden en argument.

Kan de argumentatie in een betogende tekst op aanvaardbaarheid beoordelen.

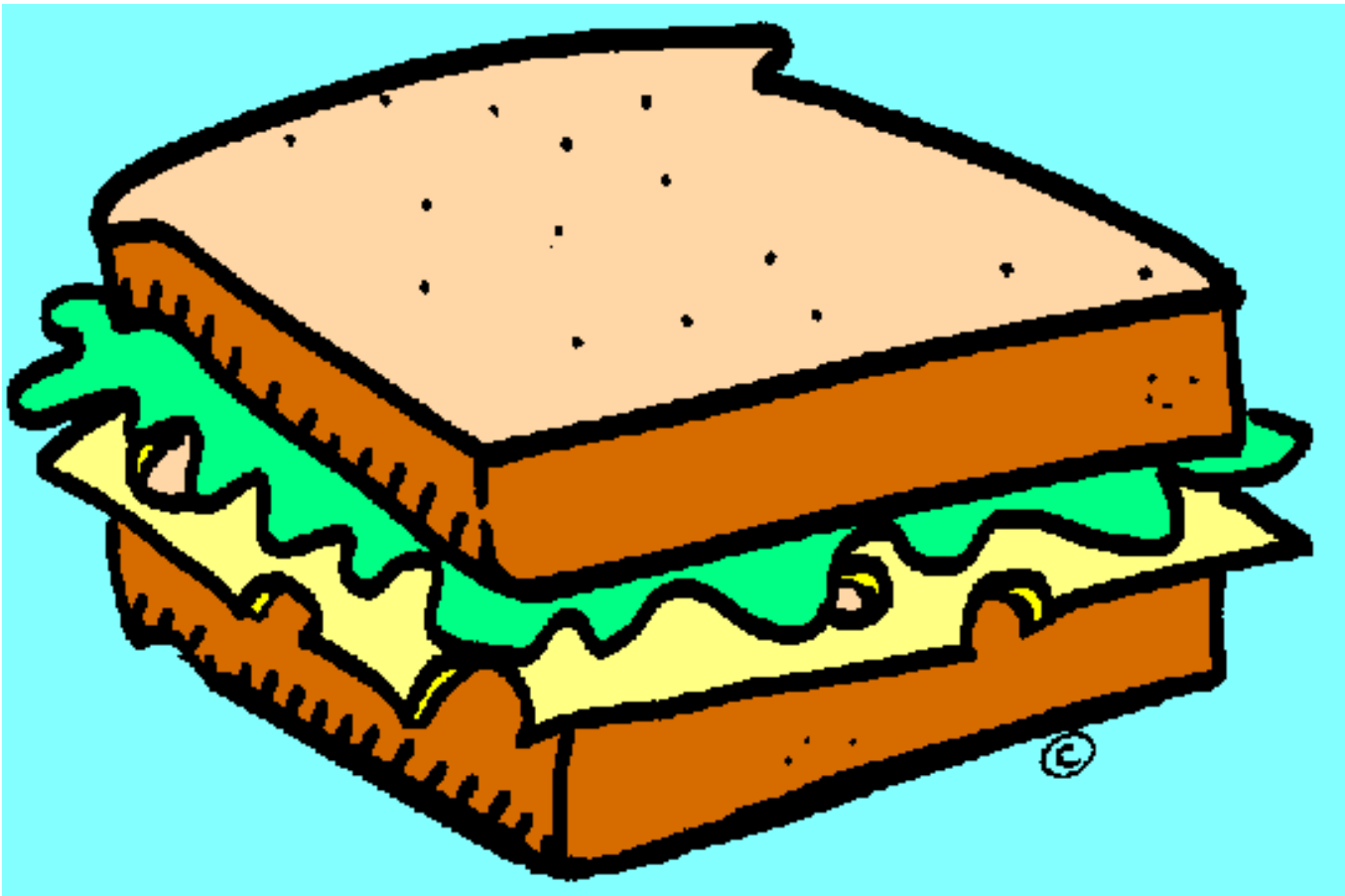
- 4F Lezen

Maakt onderscheid tussen argumenten: objectieve versus subjectieve argumenten en onderscheidt drogreden van argument.

Herkent argumentatieschema's.
Herkent ironisch taalgebruik.

Kan argumentatie analyseren en beoordelen.

2. Complexe teksten lezen met de 'sandwich'

Vóór het
lezen

Bij het
lezen

Na het
lezen

Word je van internet dommer?

Volledige instructie *Internet maakt ons dommer*

Wat ga je doen?	Je bereidt in tweetallen een pleidooi van 2 minuten voor of tegen de stelling van de titel voor
Waarom deze opdracht?	Je leert: argumenten uit een tekst halen en je standpunt verwoorden
Hoe pak je het aan?	Werk in tweetallen Lees de tekst Internet maakt ons dommer Bepaal of jullie voor of tegen de stelling zijn. Bereid een pleidooi voor waarin in ieder geval de volgende woorden voorkomen: Cyberoptimist (of cyberpessimist) Power browsing Contemplatief denken
Hulp: bij wie en waar?	Je duo De docent
Tijd: hoeveel krijg je?	Een kwartier
Uitkomst: wat doen we ermee?	De docent wijst aan wie een pleidooi gaat houden
Klaar? Wat ga je dan doen?	Oefen het pleidooi op elkaar

3. Lezen: argumenteren en drogredenen

Argumenteren Arnoud Kuijpers

<https://www.youtube.com/watch?v=zELHb87K89Q&list=PLHhHafFcp92W45Y-xCFrGgZ7wiNW6hATe>

Drogredenen

<https://www.youtube.com/watch?v=3UCGauQRkMM>

Syllabus 3F drogredenen

1. Aanval op de persoon
2. Misbruik maken van autoriteit
3. Overhaaste generalisatie
4. Cirkelredenering (standpunt wordt herhaald in het argument)
5. Populistisch argument:
 - a. Publiek bespelen
 - b. Beroep doen op meerderheid (Iedereen zegt het, dus is het waar)

~~de kunst van het~~
schrijven is ~~steeds~~
~~zoveel te schrappen~~
~~dat duidelijk wordt~~
~~wat bedoeld is.~~

4. Schrijven: kernvragen

- Hoe leer ik ze goed schrijven?
- Hoe geef ik feedback?
- Hoe bouw ik revisie in?
- (... en dat leidt tot minder nakijkdruk)

Schrijven

1. Gaat in fasen:

- a. Voorbereidende fase (besteden studenten weinig tijd aan)
- b. Schrijffase
- c. Fase na het schrijven: reviseren en corrigeren (idem)

2. Is een recursief cognitief proces

Roos Scharren, Andrea Netten, Heleen Strating, Chantal Vermeeren *Wat gaat er in dat hoofd om? Een kijkje in het schrijfproces van mbo-leerlingen* LES 192, december 2014

Reflectie en revisie door de student zelf

- Rondschrijven
- Teksten op volgorde
- Een tekst centraal
- Hardop voordoen
- Reflecteren op meerdere versies
- Club van wijzen
- Met gerichte vragen naar een medeleerling

Schrijven: genres 3F+

- Onderzoeksverslag
- Betoog
- Beschouwing
- Essay
- Literatuuronderzoek
- Beleidsstuk
- Lezersverslag
- Offerte
- Webtekst
- Scriptie
- Essay
- Nauwkeurige waarheidsgetrouwe aantekeningen voor anderen maken

5. Presenteren

TED-talk (met en zonder geluid)

- [How to sound smart in your TEDx talk](#)

- Wat maakt dit een goede presentatie?
- Welke dingen zijn belangrijk bij een goede presentatie?

Ruimte? In het nieuwe KD?

Voor de herziening van het onderwijsstructuur in het mbo zijn er nu keuzedelen beschikbaar gemaakt.

30 januari 2015 herziende KD aangeboden aan de minister
1 augustus 2015 vrijwillig invoeren “nieuwe” KD aan het werk
1 augustus 2016 verplicht invoeren

Korte uitleg herziening

- https://www.youtube.com/watch?v=e5_EMPIf_gc

Dé websites

- <http://www.kwalificatiesmbo.nl/>
- <https://www.s-bb.nl/kwalificeren-en-examineren>

Opbouw nieuwe dossiers

Het basisdeel

bevat beroepsspecifieke en generieke onderdelen. De generieke onderdelen betreffen de kwalificatie-eisen van de overheid voor Nederlandse taal, rekenen, loopbaan en burgerschap en voor mbo-4 Engels. De specifieke onderdelen betreffen de gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor alle beroepen in het dossier.

Het profieldeel

bevat de kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in het kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

Het keuzedeel

vergroot de arbeidsmarktkansen van de mbo-student of vergemakkelijkt de doorstroom naar een vervolgstudie. Het vormt als het ware een 'plus' op het diploma. Het keuzedeel is dan ook geen onderdeel van de kwalificatie-eis, maar wordt wel op het diploma vermeld.

Uw eigen programma

